

съ сравнително малки размѣры, и че тъзи комета дѣйствително обыкаля около слѣнце-то почти въ тригодишнѣй періодъ. Това открытие възбудило сило любопытство, защо-то тута са прѣставялъ првъ примѣръ отъ комета съ късъ періодъ, и тозъ-чѣмъ станжли опытванія да са сравни и на-
мѣри тежество-то на періоды-тѣ на обыкаляніе-то на този новъ членъ на слѣнчова-та система съ прѣдшествовавши-тѣ му обыкалянія. Олберсъ опредѣлилъ тежество-то и съ една комета, коя-то са появлявала въ 1795 год. и въ послѣдствіе заключилъ, че видѣнія-та въ 1786 год. комета, надъ коя-то направили само двѣ наблюденія, обаче такви, по кои-то не могли да са исчислятъ елементы-тѣ й,— не была друга освѣнъ новооткрыта-та планета. По този начинъ били получени наблюденія върху този любопытенъ прѣдѣлъ за прѣзъ тридесѧть и три години назадъ и слѣдователно, кои-то объемали около десѧтъ нейны обыкалянія. Този дѣлъ редъ наблюденія доставилъ дани за едно критическо разглежданіе елементы-тѣ на орбита-та й, и профессоръ Енке слѣдъ като ги разработилъ внимателно, дошелъ до таквъзъ чудно заключеніе, че величина-та на орбита-та постепенно са смалява, че періодическо-то време става по-късъ отъ едно обыкаляніе до друго, и че комета-та дохожда се по-близо и по-близо до слѣнце-то!

За да си даде смѣтка за това необыкновенно явленіе, ученини астрономъ, като исчерпалъ всички познаты причины, кои-то сѫществуватъ въ слѣнчова-та система, най-послѣ, слѣдъ дълго колебаніе, объявилъ теорія-та си за движеніе-то на тъзи комета въ **съпротивляюща са срѣда**. Сѫществование-то на таквази срѣда било въ право противорѣчие съ всички прѣтъ учения въ астрономія-та; и за това астрономы-тѣ гледали на необходимостъ-та да прибѣгватъ въ този случай къмъ нея съ сило недовѣrie. Енке, напротивъ, доказвалъ, че таквазъ срѣда могла да сѫществува, и че тя, поради много голѣма-та си тѣнкостъ, макаръ и да нѣмала никакво чувствително влияніе върху движения-та на тѣжки-тѣ планеты, обаче могла твърдѣ значително да забавя вървежа на една облачна парообразна масса, каква-то несѫмнѣнно била и тъзи комета. Отъ това постоянно са смалявала центробѣжна-та сила и давала на центрально-то притяжение на слѣнце-то постоянно възрастаща сила, коя-то би произвела сѫщо-то явленіе, кое-то са показало въ тъзи комета.

Съ тѣзи въззрѣнія, Енке прѣдсказалъ ново-то появленіе на кометата въ 1822 год. Поради голѣмо-то си южно склоненіе въ него време, тя била невидима за всички Европейски наблюдатели, и само я наблюдавалъ Румкеръ, въ Параматта. Приближеніе-то на комета-та къмъ слѣнцу-то до нѣкоя степень са подтвердило отъ тѣзи наблюденія; но невъзможно било да съгласятъ всички наблюденія съ хипотеза-та за една срѣда съ дадена плътностъ. Завръщаніе-то на комета-та въ 1825 год. било неблагопрѣятно за рѣшеніе-то на въпроса, кой-то сега станжль единъ отъ най-любопытни-тѣ въпросы.

Появленіе-то й въ 1828—29 г. са очаквало съ много голѣмо не-
търиѣніе както отъ привръженницы-тѣ, тѣй и отъ противници-тѣ на новата теорія. Комета-та са завършила и преминжла своя перихелій почти съгласно съ прѣдсказанія-та; но противорѣчія-та съ всички теоріи отъ